

Chambre des Représentants

SESSION 1970-1971.

10 FÉVRIER 1971

PROPOSITION

tendant à insérer dans la Constitution un article 18bis (nouveau) en vue d'assurer le droit à l'information.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

De la même façon que le droit à l'instruction est le corollaire et le complément de la liberté d'enseignement, en raison de l'évolution sociale de notre époque, le droit à l'information est le complément naturel de la liberté de la presse conçue au début du XIXe siècle et consacrée dans les Constitutions libérales.

Si la liberté d'informer doit être consacrée en faveur des journalistes, le droit à l'information est le droit du public. Ce droit peut être protégé par la loi. Il nous paraît actuellement opportun que la Constitution consacre ce principe.

Le droit de tous à l'information signifie que le public a le droit d'être protégé par la loi contre les fausses nouvelles, la déformation ou l'omission volontaires des nouvelles. Mais il faut néanmoins garantir le respect de la vie privée contre les atteintes, par le truchement de l'information, aux droits à l'honneur, au respect dû à la personne humaine, à l'intimité personnelle et familiale, etc.

Le droit à l'information du public est inséparable du droit à la liberté d'informer des journalistes. La sanction de ce droit doit être trouvée dans une organisation de la profession de journaliste et des professionnels de l'information en général.

L'exercice libre de la profession de journaliste doit obéir à des règles de déontologie que les conseils d'administration des journaux ou autres organismes d'information ne peuvent pas impunément perturber. Les juridictions d'un ordre des journalistes devraient donc à la fois protéger le journaliste et protéger le public.

Le sort des professionnels de l'information diffusée par un service public, tel que la radio et la télévision, ne doit pas être différent. L'indépendance intellectuelle à l'égard du Gouvernement doit être absolue. Le droit du Gouvernement à l'égard des services publics de l'information doit être

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1970-1971.

10 FEBRUARI 1971

VOORSTEL

tot invoering in de Grondwet van een artikel 18bis (nieuw) waarbij het recht op informatie wordt gewaarborgd.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het recht op opvoeding is een uitvloeisel en een aanvulling van de vrijheid van onderwijs. Evenzeer is het recht op voorlichting, omwille van de sociale ontwikkeling van onze tijd, de natuurlijke aanvulling van de uit het begin van de XIXe eeuw dagtekenende en in de liberale grondwetten bekrachtigde persvrijheid.

De vrijheid om voorlichting te verstrekken moet ten behoeve van de journalisten vaststaan. Maar het recht op voorlichting is het recht van het publiek. Het lijkt ons thans wenselijk dat dit beginsel in de Grondwet wordt vastgelegd.

Het recht van allen op informatie betekent dat het publiek het recht heeft bij de wet te worden beschermd tegen valse berichten, bewuste vervorming of weglating van nieuws. Desalniettemin moet de eerbied voor de privacy worden gevrijwaard tegen het soort informatie dat inbreuk maakt op het recht op achtbaarheid, op de aan de mens verschuldigde eerbied, op de privacy van de persoon en van het gezin enz.

Het recht van het publiek op informatie kan niet worden gescheiden van het recht van de journalisten om vrij informatie te verstrekken. De bekrachtiging van dit recht moet worden gezocht in de organisatie van het beroep van journalist en van degenen die beroepshalve bij de informatie in het algemeen betrokken zijn.

De vrije uitoefening van het beroep van journalist moet gebonden zijn aan ethische regelen, welke door de raden van beheer van de kranten of van andere voorlichtingsorganen niet ongestraft kunnen worden overtreden. De rechtscolleges van een orde van journalisten zouden journalist en publiek moeten beschermen.

Degenen die beroepshalve bij de door een overheidsdienst, zoals radio en televisie, verstrekte informatie betrokken zijn, mogen niet anders behandeld worden. De intellectuele onafhankelijkheid t.o.v. de Regering moet volledig zijn. De rechten die de Regering heeft t.o.v. de openbare

limité au contrôle de leur gestion administrative et financière. Par contre, les journalistes de ces services publics doivent être soumis à la même déontologie que les journalistes de la presse.

L'indépendance des professionnels de l'information tant du secteur privé que du secteur public doit avoir comme corollaire leurs responsabilités pénales devant le jury (voir notre proposition de révision de l'article 98 - Doc. n° 871/1) et la responsabilité déontologique devant les juridictions de leur ordre.

Ces juridictions doivent appliquer les règles de déontologie propres à l'information. Ces règles de déontologie doivent être élaborées par voie réglementaire et par voie de jurisprudence en dehors de toute ingérence tant des propriétaires de journaux que de l'Etat.

En aucune façon, les agents des services publics d'information ne doivent être responsables disciplinairement devant le Gouvernement.

voorlichtingsdiensten, moeten beperkt blijven tot de controle op hun administratieve en financiële beheer. Daarentegen moeten de journalisten van die overheidsdiensten aan dezelfde ethische regelen onderworpen zijn als de journalisten van de pers.

De zelfstandigheid van degenen die beroepshalve bij de informatie zijn betrokken, of zij nu tot de particuliere dan wel tot de openbare sector behoren, heeft tot gevolg dat zij strafrechtelijk verantwoordelijk zijn vóór de jury (zie ons voorstel tot herziening van artikel 98, Stuk n° 871/1) en dat zij uit een oogpunt van deontologie vóór de rechtscolleges van hun order ter verantwoording geroepen kunnen worden.

Deze rechtscolleges moeten de aan de informatie eigen ethische regels toepassen. Deze regels dienen bestuursrechtelijk en rechtelijk te worden vastgesteld, waarbij noch de kranteigenaars noch de Staat betrokken mogen worden.

De personeelsleden van de openbare voorlichtingsdiensten kunnen tuchtrechtelijk geenszins door de Regering ter verantwoording worden geroepen.

F. PERIN.

PROPOSITION

Article unique.

Il est inséré dans la Constitution un article 18bis libellé comme suit :

« Art. 18bis. — Le droit de tous à l'information est garanti par la loi. L'information par la radiodiffusion ou tout autre moyen organisé aux frais de l'Etat doit être d'une rigoureuse objectivité.

La loi garantit l'indépendance intellectuelle des professionnels de l'information et organise leur responsabilité pénale et déontologique.

La vie privée de l'individu est protégée par la loi contre les empiètements des entreprises publiques ou privées d'information. »

31 décembre 1970.

VOORSTEL

Enig artikel.

In de Grondwet wordt een artikel 18bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 18bis. — Het recht van allen op voorlichting wordt bij de wet gewaarborgd. De voorlichting door radiouitzendingen of door elk ander middel op staatskosten moet volkomen objectief zijn.

De wet waarborgt de intellectuele zelfstandigheid van hen die beroepshalve bij de voorlichting zijn betrokken en regelt hun strafrechtelijke en deontologische aansprakelijkheid.

De privacy van de enkeling is bij de wet tegen de inbreuken van de openbare of particuliere voorlichtingsondernemingen beschermd. »

31 december 1970.

F. PERIN.